

Nro. 35.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Költ Bétsben Májusnak 1-ső napján 1795.
esztendőben.

Lengyel Ország.

Enek a' hajdan virágzó, de most végső el enye-
zéséhez közelítő Országának dolgairól szóló le-
velek olly gyakorta ellenkeznek egymással, hogy
tsak nem mindeniknek ezt lehetne a' hátára tzi-
meröl inni: *merő hazugság*. Egyik végképen ki
akarja azt az Európai Státusoknak lajstromából
törteni, a' másik viszsa vezeti *Stanislaust* előb-
bi lakó királyi palotájába; eggyik egynéhány mil-
lió esztendei fizetést rendel a' királynak, másik
az Orosz Császárné nemes indulattyára bizza;
egyk az Orosz nagy hertzeg második szülött fiát
választattya *Stanisló* halála után Lengyel Király-
nak, és az 1791-dik esztendőben el készült War-
M m.

sóviai új constitutiót teszi ennek az Országnak jövődjé fundamentomául, a' másik *Grodnába* gyűjti öfzve az Európai fejedelmeknek követjeit, ottan tanátskoztattya őket, 's ottan határozattya meg jövődjébéli bóldog, vagy bóldogtalan sorsát; egyik azt meri mondani, hogy tsak *pro forma* foglaltatta volna el annak tartományait az Orosz Császárné, másik ismét másféle módon gondolkodik és okoskodik. — — Egy szóval, nem mi idegen béna lovakon nyargalódzó szegény újság írók 's privilegiált hír harangok, de még a' földi isteneknek szentséges rejtek kamaráiban neveltetett, és *Machiavellusnak* minden tekervényes törvényeit könyv nélkül tudó politikusok sem jövődölhetik meg előre, mit ízülljön a' jövődjé idő Lengyel Országra nézve.

Talán soha sem vólt annyi Lengyel mágnás *Péttersburghban* mint most, egyik a' másikat úzi az odaváló utazásban. Leg közelébb a' Lengyel nagy Cancellárius *Sulkovsky* hertzeg is oda utazott, olly reménységgel lévén, hogy az Orosz Császárné előbbi lábra fogja a' *Szarmatákat* állítani. Önön magok azzal ditsekednek, nem tudom szineségből e, vagy hízelkedésből, vagy igazán, hogy mindenkor hasznossabb vólt Lengyel Ország az Oroszokkal, mint más nemzetekkel tartani; hogy a' mit azok ígértek bé is tellyesítették, és hogy Lengyel Ország mostani bóldogtalanóságának is nem a' Pétersburgi, hanem más Eorópai udvarok légyenek okai. De talán azért ízólnak és okoskodnak illyenképen, mivel már most híjjában okoskodnának másképen — hazájok, vagy onok, örökségek, szereztséjek, és életek egyedül a' Pétersburgi kabinetumnak kegyelmességétől függ.

A' *Kurlandiai* közönséges gyűllésén meg máshatatanul el végzette a' nemesség, hogy örökösen el válljon Lengyel Orzágtól, 's határozatanul az Orosz Birodalom alá vesse magát.

Ennek a' végzésnek tellyességgel nem akartak a' hertzegnek tanátsosai engedelmeskedni, azzal mentvén magokat, hogy ők *Petersburgban* lévő uroknak híre, és parantsolatlya nélkül semmire sem kötelezhetik magokat, a' mi hazájoknak, nemzeteknek, és Fejedelmeknek szerentséjekkel ellenkezik. E' miatt olly nagy lárma esett a' közönséges gyűllésben, hogy végtére fegyvert rántottak egymásra. Az udvari tanátsosok haza árulással, Orofz pénzelt meg veztegettetéssel, hívségtelenséggel, és több efféle sértegető titulusokkal illették a' nemeseket; ezek pedig vakmerőséggel, meg átalkotsággal, meg hasonlással, és tulajdon javaiknak keresésével illették amazokat, és ha a' *Rigai* fő kormányozó *Pahlen* Generál Lajtnant közikbe nem érkezett volna, vérrel petsélték volna bé a' Kurlandiai közönséges gyűllést.

A' *Lythvániai* nagy hertzogségnek *Petersburgba* olly véggel küldetett követtyei, hogy azok által az Orofz Császárnénak meg hódollyanak, és örökös hívségére esküdjenek, mind eredetekre, mind követségekre nézve kedves vendégek vóltanak *Petersburgban*, úgy annyira, hogy egynek egynek 50 ezer rubelt ajándékozott a' Császárné. — *Kosciusko* felől iratik, hogy vízfza élt a' nékie engedtetett szabadsággal, és olly dolgokat főzött szive fazékában, mellyek hogy ha el kézfzülhettek volna, újabb zenebona támadhatott volna Lengyel Országban. Világosságra jövén fel tétele, szorossabb őrizet alá vettetett.

Orofz Birodalom.

Ennekelötte két efsztendővel, úgymint Aprilisnek 1-50 napján 1793-ikban költ *Ukásé*, az az, Császári parantsolat által keménven meg parantsolatott, hogy semmi némü névvel nevezendő Fr. portékák bé ne vitessenek az Orofz Birodalom-

ba. Azomban még is hamis tanúbizonyság levelek mellett is sok frantzia productumok, nevezetesen pedig Frantzia bor mentenek oda bé. Ez a' tilalmazó parantsolat újobban ki hirdettetett az el múlt *Mart.* 13-ik napján, és kemény büntetés rendeltetett mind a' Frantzia productumokat bé vivőknek, mind azoknak a' harmintzadosoknak, a' ki azokat bé vinni engedik. Azok közül a' *Lengyel* és *Lythvániai* fő nemesek közül, a' kik az utolsó insurectióban részesültek, 's e' miatt Pétersburgba fogságra vitettek, szabadon bocsátattak a' Lengyel Király közbenjárására. Egy északi városból jött levélben azt olvassuk, hogy a' *Balticum* tengerben lévő Orosz kikötő helyekben 36 linea hajók és sok fregatták készitetnek.

Német Birodalom.

Az *Aquisgránumban* viszsa tért emigránsok meg fogattatván esküvéssel köteleztettek arra, hogy mind most, mind jövendőben jóvá hagyják a' Frantziák által fel állitatott municipalitásnak tselekedeteit. A' *Vezeli* tudósítások szerént, mind a' lakosok, mind a' Fr. katonák nagy szükséget szenvednek a' Rénuson túl fekvő tartományokban, a' kész pénz igen szűk, a' papiros pénzért pedig sem eleséget, sem köntösre valót, sem mást nem akarnak adni. A' Kliviai hertzegegben nagy nyomorúságot okozott a' hadi népnek fel 's alávaló marsirozása, a' requisitio alá vetett dolgok, és a' hadi sattsolás. — Ennek nagyobb része el engedtetett a' polgároknak, és a' parasztságnak. — — — — Az ottan táborozott Prussiai seregek apródonként viszsa marsiroznak. A' Hannóverai, Hassiai, és más nemzetibéli seregek parantsolatot vettek a' napkeleti *Frisiából* való ki költözésre. Az Anglus hadi foglyokat minden fel tserelés nélkül viszsa küldik a' Frantziák, nem lévén mivel táplálni őket.

A' *Maasi*, *Sambrei*, és északi Frantzia ármádiáknál lévő nemzeti képviselők egy proclamatiót hirdettek ki, melyben szorossan megvagyron határozva, kiket kell a' *Maas* és *Rénus* vizei között fekvő tartományokban emigránsoknak tartani. Nevezetessen azokat, a' kik fegyvert fogtak a' Fr. respublika ellen, a' kik segítettek az ellenség ármádiáit, a' kik a' Conventnek első ki hirdetése után visszafra nem tértek hazájokba, a' kik tovább is élni akarnak előbbi rangjokkal, a' kik a' Fr. ármádiáktól hitetlenül el-ízökvén a' respublika ellen hadakozó ármádiáknál fegyverrel szolgáltak, a' kik a' Frantziáknak 1792 esztendőben lett hátrálásoknak alkalmosságával ellenséges szivet mutattak a' szabadtsághoz — a' ki ezeket magában nem érzi, 40 napok alatt bizvást visszafra térhet honnyába.

BCU Cluj / *Frigyes Belgium, Cluj*

Az *Amsterdami* ideig való nemzeti képviselők 3 ezer forint jutalmat ígértek annak, a' ki az ott támadott, de mingyárt zöld fiúvében megfójtatott contra revolutiónak indító okait ki fogják nyilatkoztatni. Az ott lakó szegényeknek numerizáltatott tzedulákat adtak, mellyekért a' kenyér sütők 15 stüberért egy 12 fontos rozs kenyeret, nyóltzadfél stüberért 6 fontos kenyeret, három, és három negyed rész stüberért 3 fontos kenyeret tartóznak adni. A' kész pénznek ki fizetését magokra válaltak az előjárók.

Hollandiában is hasonlós támadt a' lakosok közt. *Amsterdám* és *Leyda* egy átallyában lenem akarják azon új esküvést tenni, mellyet a' *Hágai* ideig való nemzeti képviselők rendeltek a' közönséges hivatalbéli személyekre nézve. Az *Amsterdami* municipalitásnak hat engedetlen tagjait fegyveres kézzel kellett kényszeríteni, a' kik

nemtsak meg fosztattak hivatallyaiktól, hanem fogságra is küldettek; de ismét szabadon bocsátattak a' Hollandiai karoknak és rendeknek parantsolattyára.

Ezeknek, *Mart.* 24-ikén tartott közönséges gyűlésekben fel olvastatott egy *Bilderdik Wilhelm* nevű prókátornak instantiája, mellyben jenteli, hogy noha ő, mint practicus törvénytudó nem tartozik a' közönséges hivatalt viselő tisztekhez, és így nem is köteles, azok eleibe szabott esküvésnek formája által, a' hazának hívségére magát le kötelezni: még is mindazáltal kész volna e' pontban is az ideig való Karoknak és Rendeknek engedelmeskedni, hogyha azon új esküvésnek formájában néhány nehézségeket, és olly tikkelyeket nem találna, a' mellyeknek valóságában, ő lelke ismételtenek meg győződéséig meg nem nyughatott. Illyenek p. o. először az emberiségnek el nem idegenithető júsai; és másodszor a' Hollandiai nép, és ennek képviselői iránt mutatandó hívség és engedelmesség. — A' mi az első pontot illeti, ő azt nem valóságnak, hanem tsupán elméleti képzelődésnek tartja, mellynek el hívsére, és bé vételére, a' törvénytudóknak sarkalatos principiuma szerént senkit is közszeríteni nem lehet; következésképen reményli, hogy annak meg esmérésére őt sem fogják erőszakosan kötelezni a' Hollandiai Karok, és Rendek, annyival inkább, mivel hogy az egy ártallyában ellenkezik az ő törvényes esméretével. — A' második pontra azt jegyzette meg, hogy minden esküvés által annyira köteleztetik a' lelki isméret, hogy annak kötelezése alól senki azonkívül, a' kinek valaki magát kötelezi, fel nem oldozhattya. Mivel pedig ő 1787-ik esztendőben mind a' Hollandiai, és napnyugoti Frisiai Statu-soknak, mind az Orániai háznak hívségére, és engedelmességére magát esküvéssel le kötelezte: kötelesnek lenni ismérni magát az abból folyó kö-

telességeknék bé tellyesítésére is mind addig, valamedig azok a' Státusok közül, és azon Felsőges házból egy leg kissebb élni fog. Következésképen, mivel az ő előbbi esküvése, a' tőle kívántatott mostani új esküvéssel világossan ellenkezik, lehetetlen néki magát az által kötelezni; azért kéri a' Hollandiai Karokat, és Rendeket, ne kényszerítsék őtet annak le tételére, ő kiülömben is bé fogja mind azon kötelességeit tellyesíteni, a' mellyeket ő tőle mint polgártól kívánnak a' törvények 's a' t. Ezen instántziának fel olvastatása után azt végzették a' Hollandiai Karok és Rendek, hogy a' supplicans mint igen veszedelmes ember 24 óra alatt *Hágából*, 8 napok alatt pedig egész Hollandiából mennyen ki, és hogy az illy veszedelmes emberektől minden polgári társaságok ójják magokat.

Gr. Benting van Rhoong, a' ki is a' múlt Feb. 5-ikén meg fogatott, és még most is a' *Kastellaneyi* fogságban tartatik, arra kérte a' Hollandiai Karokat és Rendeket, hogy mivel ő sem megfogattatásának valóságos okát nem tudgya, sem maga mentségére alkalmatossága nintsen, esedezik az iránt, hogy az ellene tétetett vádakat törvényes utqn és módon meg vizsgáltni, néki maga mentségére alkalmatosságot adni, addig is pedig a' fogságból ki bocsátani ne terheltessenek. Kérése a' köz Jóra ügyelő Commissió vizgálására bízott.

Nagy Britannia.

A' *Brunsvigiai* hertzeg a' szony *April. 5-ikén* jutott Londonba, az egész nép ki futott nézasére, és mint jövendőbéli Királynéját határozatlan örömmel fogadta. Azután harmad nappal, úgymint *April. 8-ikán* este öszve szerkesztetett a' Wallisi hertzeggel a' *St. Jamesi* kápolnában, a' *Kantabrigi*

gini Érsek által, a' *Jorky* Érseknek és Londoni püspöknek szolgálattyaok mellett.

A' múlt *Mart.* 27-ikén két millió 500 ezer font sterlinget rendelt az alsó parlamentom e' mostan folyó esztendőbeli különös költségekre. — A' Londoni újság író levelek is emlékeztek az *Hotham* admirál vezérlése alatt lévő, és a' *Tuloni* Frantzia flották közt történt tengeri tsatárolónnön maga a' nevezett admirális meg valya, hogy nem kevés kárt szenvedtek két linea hajói; az' el fogadtatott Fr. hajókon 2300 Frantziák estek fogságba, és mint egy 3 vagy 4 százan holtának meg, és estenek sebbe rendkívül való módon viaskodván ellenek. Az Anglus flottán 75 ember holt meg, 's 95 esett sebbe.

Martiusnak utolsó napján tartotta a' *Hyberniai* vice Király *Gr. Cambden* *Dublinban* való pompás bé menetelét, és mindjárt akkor is tette a' szokott esküvést. — —

A' Vasárnapok eránt tétetett parlamentalis acta gyakorta meg fordult az alsó parlamentomban, és különbözőféle tóldalékokkal öregbítetett. A' többi közt meg tiltatik a' vasárnapokon való haj fodoritás a' haj fodoritóknak, a' ki ellenkezőképen tselekszik tömlöztre vettetik. — Egy *Courtanay* nevű úr neveltségessé igyekezte tenni ezt a' parantsolatot a' *Mart.* 26-ik napján tartatott parlamentalis gyűlésben, azt mondván, hogy ez által szaporodna a' gyalázatos vádolónak száma, a' vasárnap, *ügymond*, a' melly nyugodalomnak, és áhétatosságnak napja, böjti nap lenne az által, mivel minden, a' ki azon napon eleséget árúl, tömlöztre büntettetik. Különös dolognak láttzik *ügymond* ő, hogy *Pith* minister egy guine adót vetett azokra, a' kik hajaikat hajporral ékesíteni akarják, még is most tömlöztökre akarja azokat a' szegény hajfordítókat

hányni, a' kik azon adó fizetőknek hajaikat fodorítanak fognak.

Ismét 4 compániából álló szabad sereget állítatott fel a' Londoni udvar, és mindenik compánia 78 nemes Frantziából fog állani. Ezeknek fő kapitányaik lesznek *Chambray Vicomte*, *Gr. Blongi de la Serre*, és *Contades Marchiók*. — Mihelyt tökéletes állapotra fognak jutni, azonnal a' *Jerseyi* szigetben küldetnek, holott a' Frantzia Rojalistákhoz menendő Anglus seregek is öszve fognak gyűlleni. — A' *Dublini* katolikus lakosok egy háládó levelet küldöttek *Grattám* úrnak azon különös kegyességért, mellyet dolgaiknak folytatásában ki nyilatkoztatott.

Frantzia Ország.

Egyenlőképen bizonyították a' Párisi levelek, hogy nemcsak alkuba botsátkozott Spanyol Ország a' republikával, hanem hogy már meg is határozottak, a' közöttök való békeségnek előjáró tikkelyei. Ellenben azt is erősítik, hogy N. Britannia ellen mind addig hadakozni fognak a' Frantziák, valameddig Amerikai tartományikat visszra nem szerzik. Arról is beszélnek, hogy az Orosz Birodalomnak ki terjedését szenvedni nem fogják, hanem vagy egy, vagy más féle úton igyekezzenek azt meg akadályoztatni.

Pellet hofszas beszédet tartott *April. 10-ikén* a' Convent gyűllésében a' Fr. republikának jelenvaló politika környűfállásairól, a' constitúióról, és annak közönségessé tételéről. — Az ő értelme szerént addig belső tsendességet nem lehet Fr. Országban reményleni, míg békesség nem léfzen. A' constitúiónak néhány tikkelyeiről olyatén meg jegyzéseket tett, mellyek annak hibáit, és meg jobbítás nélkül való szűkölködését mutat-

ják. Sokan zúgolodtak ellene. De ő szabadosan ki mondotta, hogy a' constitutiót készített commissiók is emberekből állottak, és így nem bírtak tsalhatatlan elmével. A' constitutió fel állítás nélkül semmi sem; elég szerentsétlen, úgy mond ő, a' Fr. nép, ne tartsuk tovább függőbe, határozzuk meg törvényeit, és igazgatásának formáját. —

Egy *Párisi Journalista*, a' ki is mindennapi újság leveleiben kárhóztatta a' Fr. revolutiót, mint olyat, mellyből sok gonoszak szármoztak, kárhóztatta XVI. *Lajosnak* kegyetlen halálra lett ítéltetését, és őtet jó fejedelemnek lenni nevezte, meg fogattatott, és contrarevolutiós fel tétellel vádoltatván tömlőzre vettetett. Egyébb aránt *April. 3-ik* napjától fogva meg lehetőz tsendesség vagyon Párisban; de szük és drága lévén az eleség, lehetetlen annak állandóságát reményleni. — Ahoz képest még most is mindenent meg kettőz tetnek az orállók, és éjjel nappal vigyáznak az úttzákon fel 's alá járó katonák. Noha már sok rendeléseket tett a' Convent az eleségnek meg bővítése eránt; még is mindazáltal taláztatnak olly vakmerő emberek, a' kik a' Párisba menő gabonás, és eleséges szekereket, 's hajókat meg akadályoztattyák, magok meg veszik, és vagy a' vízbe öntik, vagy el rejtik, vagy meg égetik.

Ferrand a' Rénusi Frantzia ármádiánál lévő nemzeti biztos arról tudósította a' köz Jóra ügyelő Commissiót, e' pedig a' Conventet, hogy *Aprilisnek 6-ikán* egynéhányszor ki ütven a' *Moguntzia* katona őrizet, a' Frantzia seregeket hátrább nyomta, néhány hasznos őrálló helyeiket el foglalta; hanem meg fordúlván a' szerentse, azokat ismét el vesztette, és kéntelen vólt maga kárával vízfzsa menni a' várba. — Egymás levelében feltetebb nagyollya azon ármádiának jó állapotban való lételet, bátorságát, minden hadi nyomorú-

ságoknak békességes türessel való szenvedésére mutatott kedvét, és a' Frantzia constitutióhoz, és Conventhez való hivségét. Ezeknek fel olvas-tások után azt végzette a' Convent, hogy meny-nyen vizsgálja a' Thionvillei *Merlin* a' Rénusi és Móseli ármádiákhoz,

Hogy két tekintetes személyek mentenek legyen Angliából Párisba, az odavaló levelek is bizonyítták, de mi végre? nem tudják meg mon-dani, sokan úgy vélekednek, hogy a' Fr. fog-ságba esett Anglus katonáknak ki váltásokra: má-sok úgy gondolkoznak, hogy békességes alkuba akarnak a' Conventel botsátkozni. Hogy ha az utólsóbb vélekedés igaz lészzen, el hitethety-tyük magunkal, hogy nem fog a' Frantzia res-publika a' *Brittusokkal* való békességtől idegen-kedni, kiváltképen, hogy ha vizsgálja nyerheti Amerikai tartományait. Más indító oka is va-gvon a' velek való meg békéllésre, úgymint: ten-geri erejének nyomorútt állapotban való lett hely-heztetése. Minden Fr. kikötő helyekből Párisba ment tudósítások egyenlőképen bizonyítták, hogy a' hajós seregek mind bátrak, mind kékzsek a' hazájok mellett való viaskodásra; ellenben a' hajóknak kórmányozói tsak nem mindnyájan tudat-lanok mesterségekben, és még is fejesek. Tsak-nem mindnyájan a' *Roberspiere* tyranismusának teremtései, és a' nemzeti társaságok által emeltet-tek hivatalyaikra, a' melly társaságok a' nagy tudó-mányú és tapasztalású hajós kapitányokat tífztsé-geikből le hányták, s más tudatlanokat emeltek he-lyekre. Nem elég, hogy a' hajós seregbéli tífzt bátor legyen, szükség nékie a' kórmánya alatt lévő hajót úgy tudni igazgatni, hogy meg ne előz-teszen az ellenség hajói által.

B é c s.

Gr. *Léhrbach Conrád Lajost* a' Palatinatusi Pálafztó Fejedelem udvaránál, és a' *Baváriai* s

Szévi kerületeknél lévő Cs. K. ministert, a' ki is 20 éltendő el forgása alatt minden reá bízott dolgokat híven, igazán, és az uralkodó Felségnek tökéletes meg elégedésével folytatott, mostan az udvari Status Cancelláriának fő directorává tenni méltóztatta Fels. Urunk.

A' nem régiben projectált canális innen Béts-től fogva *Schottwienig* a' már tsinált calculus szerént 2 milliommál többre nem megyen, és Fels. Fejedelmünknek parantsolattyára még e' nyáron ki fog jegyeztetni, a' jövő éltendőben pedig tavaszszal el kezdetni. Mivel ez a' canális mind az Austriai tartományokra közönségesen, mind Bécs városára nézve különösen igen hasznosnak lenni találtatott: annyira meg tettett Ő Felségének, hogy az ennek a' tárgynak vizsgálására ki rendeltetett Commissionának tudós előülője *Gróf Saurau* Ő Felségéhez parantsolatott mind az előforduló nehézségekben, mind más környülállásokban egyenesen folyamodni. A' végzés szerént oly széles lesz ez a' canális, hogy két hidas akadály nélkül el mehessen egymás mellett, és mindenik 800—1000 mázsa tereht vihessen. *Schottviennel* a' *Schwartz*a nevű folyó vizetskében, onnan Bétsi új város mellett *Baaden* felé, onnan pedig a' *Mödlingeri* hegynek mentében, *Szépkút* felé a' *Wien* vizébe fog vitetni. Ezen a' canálisson fog a' *Sopron* mellett találtatott közfén bányából is ide Bétsbe szén hordattatni.

Magyar Ország.

Debreczenben 14-dik *Aprilis*. Régi dolog, de még is első helyet érdemel a' leg későbbi emlékezetes történetek közt. Pest Vármegyében lakó *Tit. Halász Imre* úr, a' múlt 1793 éltendőben, egy 4000 forintból álló fundációt tett ezen mines Collegiomunkban, melly summát ugyan azon

esztendőben Sz. György napkor el is küldötte. — Fel olvastatván a' fundatióális levél az akkor tartott Ven. Consistorium gyűlésében, egy pár a' protocollumba tétetett bé, a' másik pedig a' Titt. Fundator úrnak küldetett, mind a' kettő sub-scribálva 's meg petsételve lévén a' competens külső és belső igazgató urak által. Ezen új fundatió, a' *Kenesey* fundatio módja szerént most már négy ifiak tanítatnak. A' fundator úrnak ezen kegyes tselekedete örök emlékezetre méltóbb.

Szatthmár Vármegye 14-ik Aprilis. A' katonai életre önként való ajánlása az ifjaknak anyyira lábra kapott Vármegyénkben, hogy a' hol ennekelötte crövel allig tudtunk egyet kettőt ki vasalni, most 8 — 10 — 12 legények állanak ki szabad akaratyokból. A' többek közt, 8 napok alatt *Tsengerben* 15, *Portsalmáról Tyukoddal* egygyütt 10, és *Tunyogon* 5 derék ifjak állottak katonáknak. BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' tavasz ki nyilván, az utak megjávúlván, és a' vetések is szépen mutatván magokat, az életnek az árra is allább szállott, mellyre egy fukár szántó vető ember meg rettenvén ki ment a' kertébe, 's egy különös helyen meg álván kalapját fejeről le vette, 's az égre vetett szemeivel ekként imádkozott: *Uram! tselekedjed, hogy 15 forintokon kelylyen ebben az esztendőben a' buzának a' köble,* mellyet véletlen meg halván a' fia így imádkozott vízfza: *az Isten ne halgassa meg az apám imádságát!* Innen az a' következés, hogy a' fia okosabb 's istenesebb ember legyen az apjánál, mert néki is szinte úgy vagon el adó búzája mint az apjának.

Két cigány itt körülöttünk egy kereseten vala, kik midön a' lopományokon osztozkodnának egymással, meg nem egyezhetvén botra költtek, 's úgy meg ütötte az egyik a' másikat, hogy

mindjárt a' láttatlan világra ugrott a' lelke. Hanem ő is meg fogattatvan eggyik sem élhetett a' ragadományból; következésképen reájok is illett ez a' deák példabeszéd: *male parva, male dilabuntur.* — Többen is találtattak ezen Nemes Vármegyében lakó új Magyarok közül, a' kik ezen me ter éget gyakorlottak, és sok holmi találattal nálok.

Leg közelebb az a' jó rendtartás állítatott fel Nemes Vármegyénkben, hogy minden helységben nappal egy, éjjel pedig két stráz-ák vigyázzanak, és a' kóborlókat a' leg közelebb lakó Vármegye tisztyéhez vezessék.

- Elegyes Tudósítások.

A' Horváth Országi vég helyekből 3600 recruta állítatott ki a' gyalogsághoz, 600 pedig a' lovassághoz. A' *Klíviai* hertzogségben volt Fr. ármádiának egy része *Luxenburg* környékére, a' másik része a' Rénusi ármádiához küldetett. — A' Hollandiai republikának tartományaiban nagy szükség vagyón, a' kereskedés egézflen el romlott, ritka a' pengő pénz, több az assignáta. — Az eddig Florentziában volt Anglus követ Lord *Harvey* helyére *Vindham* úr küldetett. A' Bresztiai kikötő helybe két Anglus biztos ment bé, onnan pedig mind a' kettő Párisba utazott, kétség kívül ők is a' békesség dolgában fognak foglaltoskodni. Az Olasz Országi Fr. ármádiának kormányozása *Kellerman* Generálisra vagyón biztatva. A' *Livornói* kikötő helyben igen sok életet vásárlanak a' Frantziák, és *Tulonba*, 's *Marsiliába* küldik. Az Orosz Birodalomhoz tartozó kikötő helyekben számos hadakozó hajók készíttetnek ki. Igen sok Fr. emigránsok mennek Pétersburgba, 's onnan Krimiába, a' holott való letelepedésre szabadságot engedett nekik az Orosz

Császárné. Nem sokára vége lesz a' *Hastings* processusának, a' ki sok ellene bé adott vádakra nézve meg mutatta maga ártatlanságát. — *Lubomirsky* Lengyel hertzeg, a' ki néhai XVI. Lajos Fr. király hadi szolgálatyában vólt, és a' kinek izép, ifjú, és kellemetes feleséget ennekelötte elztondóval a' Guillotine oltarán fel áldoztatta a' tigrisnél is kegyetlenebb természetű *Roberspiere*, egy-néhány hólnapokig *Berlinben* múlatván, onnan *Pétersburgba* ment, hanem ismét vizsza fog onnan menni, és a' Pr. király által nékie ajándékozottatott udvari marsalságot folytatni kezdeni — *Möllendorf* Feldmarsál *Berlinbe* váratik. A' déli Prussiában uralkodó nyavalyáknak meg fojtása végett sok ifjú orvosok küldettek oda *Selle* Professor úr kérésére. A' Kolóniai Érsek és választó Fejedelem *Frankfurtban* múlat. *Moguntzia* alatt, a' *Rénusi* vizén túl 30 ezer főből álló hadi sereg táboroz *Gr. Wartensleben* hadi Tármasster, és *B. Staader* F. M. Lajtinant kormányozások alatt. A' hazájokból ki költözött, és *Fr. Országban*, 's nevezetessen *St. Omerben* le telepedett *Hollandus* patriótáknak fel segéllésekre 10000 lívrát rendeltek a' *Hollandiai* Karok és Rendek.

Békességes, és háborús Környüállások.

A' *Prussusok* és *Frantziák* közt szerzett békesség, mind a' két ármádiánál ki hirdettetett, és meg tiltatott az egymással való ellenségeskedésnek további folytatása. A' külső ör állók is már most együvé beszélgetnek és örülnek, hogy majdan vége lesz tábori nyomorúságaiknak. — A' *Sambrei* *Frantzia* ármádia tsak nem egézlén a' *Maás* vizének tulsó partyára vonta magát vizsza, és igen sok ártillériát és barmot vitt ki magával *Hollandiából*. Hitel felett valónak mondatik a' *Sambrei* és *Maási* ármádiáknál lévő betegeknak száma, közel 20 ezerre menni mondatik. *Kliviától*

fogva *Xantenik* 399 holt meg az úton. Klivijának és *Nymvégennek* környékéről mindnyájan kitakarodtak és nem sokára a' frigyos Belgiomi tartományokból is kifognak költözni. Ezen hitetlen való nagy változásnak a' Prussusok és Frantziák közt végbe ment békesség a' valóságos oka. — A' Hannoveránusok és Hassusok is haza felétakarodnak. Ez a' békesség *Kolóniában* is kiboltatott *April. 15-ikén. Mühlheimmal* által ellenben fekvő Frantziák ismét újabb batteriáknak készítésében foglalatoskodnak, és *Kolónia* alatt a' már le vitetett ágyúkat ismét kiszegzték. Gr. *Clarfayt* Feldmarsál *Bokkenheimből Grosz Gerádba* tette által maga fő quártélyát. *Moguntzia* környékén egynéhányszor tüzeltek a' Frantziák azokra a' seregeinkre, a' mellyek fel's alá marsiroztak; hanem már most ismét meg tsendesettek.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' 33-dik Kurirnak 505-ik lapján nem minden, hanem tsak egynéhány nyomtatványokban, a' 7-ik sort, az első sor eleibe kell tenni, úgy léfzen jó értelme.

D. D. S.